N^ER 73

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 23 Czerwca v. s. 1824 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 14 czerwca.

Przez naywyższe ukazy do Rządzącego Senatu:

D. 28 maja: Radca kollegialny, *Michajłowski*, medyk przy JEGO WYSOKOŚCI WIELKIM XIĘCIU, MICHALE, mianowany radcą stanu, ze starszeństwem od dnia 23 kwietnia.

D. 30 maja. Wice-gubernator astrachański, radca kollegialny, *Powało Szweykowski*, uwolniony od tego obowiązku z przyłączeniem do ministeryum skarbu, a wice-gubernatorem astrachańskim mianowany policmeyster niżehorodzki, radca kollegialny *Smirnow*.

Teyże daty. Naczelnikiem expedycyi skarbowey gruzińskiey naznaczony radca dworu, *Suchanow*.

Teyże daty. Radca tytularny, Mikołay *Sicyn*, pierwszy buchalter w kantorze intendencyi dworu, podniesiony do rangi ósmey klassy.

Dnia 31 maja. Na przedstawienie Biskupa łuckiego rzymsko-katolickiego, *Gaspara Cieciszewskiego*, naymiłościwiey rozkazano: bydź jego koadjutorem, prałatowi archidyakonowi katedry łuckiey, Michałowi *Piwnickiemu*, z prawem następstwa po śmierci biskupa Gaspra *Cieciszewskiego*, równie w tytule biskupa dyecezyi łuckiey rzymsko katolickiey, jako i w posiadaniu majętności stołowey katedralney, *Fastowki*, z przynależnemi do niey wsiami, na osnowie ukazu dnia 28 kwietnia 1798 roku.

D. 4 czerwca. Jenerał major, *Miłowanow*, członek rady ministeryum woyskowego, mianowany jenerał-audytorem głównego sztabu J. C. M.

Teyże daty. Na zaświadczenie główno dowodzącego korpusem oddzielnym litewskim JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, o gorliwości odznaczającey się w pełnieniu swych obowiązkow, zostającego w kancellaryi JEGO WYSOKOŚCI, urzędnika 7mey klassy, *Dobryszewskiego*, który, jako wysłużył już lata prawem zakreślone w tey klassie, podniesiony został do rangi 6tey klassy.

Teyże daty. Na zaświadczenie jenerał inspektora inżeniervi JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIAŻĘCIA, MIKOŁAJA PAWŁOWICZA, o gorliwey służbie zostającego w kancellaryi JEGO WYSOKOŚCI, ober-audytora 7mey klassy *Kamieniewa*, który jako wysłużył w tey klassie lata prawem zakreślone, podniesiony został do rangi 6tey klassy, ze starszeństwem od dnia 15 kwietnia 1823 r.

Przez naywyższy Ukaz do Nayświętszego Rządzącego Synodu, dany dnia 7 maja roku t., arcy-biskup astrachański, *Abraam*, naymiłościwiey przeznaczony na arcy-biskupa jarosławskiego i rostowskiego, z zatrzymaniem stopnia starszeństwa dawnieyszey swey dyecezyi.

Przez naywyższe ukazy do kollegium państwa spraw zagranicznych:

D. 5 kwiet. W nagrodę odznaczającey się gorliwości w służbie pod wiedzą ministeryum spraw zagranicznych, radcy kollegialni, *Iwanczyow*, *Frejgang*, *Prażewski* i *Diwow*, mianowani radcami stanu; a radcy tytularni *Jukin* i *Lebiedjew*, assesorami kollegialnymi; radca zaś tytularny, *Halicki*, na własną prośbę, uwolniony ze służby w randze assesora kollegialnego.

D. 29 kwietnia. Assesor kollegialny, Baron *Strogonow*, mianowany radcą dworu.

Naywyżey potwierdzone przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ dwie zapiski NAYJAŚNIEYSZEY CESAROWEY JEYMOŚCI MARYI FEDOROWNY, względem postanowienia o pożyczkach z kass zachowawczych na ewikcyą wiosek:

I. Za zezwoleniem WASZEY CESARSKIEY MOŚCI, Minister skarbu kommunikował Mi projekta, tyczące się odnowienia działań Banku pożyczkowego.

Widząc tu zamiar i sposoby rozprzestrzenienia, na dobro šlachty Państwa Rossyyskiego, dobroczynnych działań NASZYCH Bankowych ustanowień, JA z tém większą radością zaymowałam się rozpatrzeniem tych projektów, i pogodzeniem ich z obrótami Kass Zachowawczych. Wysłuchawszy także w tym ważnym przedmiocie opinii obu Rad opiekuńskich, i znaydując, że większa część projektowanych środków, bez żadney szkody dla Kass Zachowawczych, a z wielkim dla pożyczających pożytkiem i ulgą, może bydź przyjętą równie w Bankowych działaniach Domu Wychowania, Mniemam, że to nowe dobrodziejstwo dla Slachty Rossyyskiey, zgodne z dobroczynnym celem Domu Wychowania, może ze strony Kassy Zachowawczey bydź okazane na zasadach następujących,

1) Kassa Zachowawcza odtąd na przyszłość czynić będzie pożyczki w assygnacyach Państwa, na ewikcyą majątków nieruchomych, na lat dwadzieścia cztery, z obowiązkiem płacenia po upłynieniu każdego roku po sześć procentów interessu i po dwa procenta na umorzenie kapitału do jego wypłacenia; dawnieysze zaś ośmio i dwunastoletnie terminy pozostają w swey mocy tylko dla pożyczek, teraz już będących, aż do ich wypłacenia. Pożyczka zaś w monecie srebrney i w poźnieyszym czasie czynić się będzie na prawidłach, teraz względem tego będących, na termin dwunastoletni.

2) Aże Kassa Zachowawcza tym sposobem zrzeka się, przez nowe pożyczki assygnatami Państwa, pobierania procentów z góry, które ma od dawnieyszych pożyczek, a z dalekiem oddaleniem nowego terminu pożyczek, łączy się pewne zatrudnienie w obrótach jey kapitałów; przeto dla wynagrodzenia tego, pobierać jednorazowie, przy każdey pożyczce na taki dwudziesto-czteroletni termin, po jednym procencie od pożyczającey się summy, jako premium, na rzecz Domu Wychowania, obracającego wszystkie swe dochody na utrzymanie bardzo znakomitey liczby sierót, i mnogich, przez ten Dom porobionych dobroczynnych zakładów.

3) Kassa zachowawcza na ewikcyą przyymuje tylko zaludnione majątki nieruchome obywatelskie, podług liczby dusz rewizyynych, z wyłączeniem zupełnem należących do fabryk i zakładów górniczych, zachowując też same prawidła, o dostateczności ewikcyy, jakie są dotąd, i biorąc na

pewność świadectwa Izb Cywilnych i podobnych im Urzędow, dających świadectwa o dostateczności ewikcyi; z tym oraz dodatkiem: *naprzód:* jeśli zaciągający pożyczkę, składając świadectwo na swobodność majątku, z różnych wsi (dierewni i sielenii) złożonego, będzie chciał z każdey wioski po kilka dusz na ewikcyą oddać, a wzbiorze całym taką liczbę, jaka odpowiada liczbie dusz w jedney z wyrazonych w świadectwie wiosek, tedy niedozwolić dawać ewikcyi z takiem rozdrobieniem; ale żądać, ażeby oddana była na ewikcyą jedna wieś cała; *powtóre:* z wielkich wsi pozwalać oddawać na ewikcyą nie mniey jak pięćdziesiąt dusz, dla niedopuszczenia zbytniego rozdrobienia, czyniącego trudność w przedaży; i *potrzecie.* jeżeli zaciągający pożyczkę ze wsi na ewikcyą oddaney, zostawi dla siebie kilka dusz wolnych, na zdarzenia uwolnienia lub innych potrzeb, tedy tego dozwolić, ale bez ziemi, ażeby cała ziemia objętą została w ewikcyi. (*Dalszy ciąg nastąpi*).

Ukazy Rządzącego Senatu, nowo ogłoszone są:

1) O uzyskiwaniu poszlin od xiąg, ustanowionych dla handlujących, nie oddając ich samych pod sąd za niepodanie xiąg pomienionych, i o zaniechaniu wszystkich już rozpoczętych o to spraw w urzędach sądowych.

2) O rozciągnieniu postanowienia względem ukończenia przez dawnieyszych członków sądow ziemskich spraw przez nich nieodsądzonych względem niedoimek, tylko na korrespondencyą o nich i t. d.

3) O żydach, którzy weszli do stanu wolnych rolników.

4) O rozwiązaniu, jakim sposobem gubernatorowie cywilni mogą używać dozwolonych sobie urlopow.

Na posiedzeniu d. 7 czerwca, rada naszych ustanowień kredytowych, sprawdziła ostatecznie rachunki, złożone jey z roku 1822. Praca ta w zbiorze swym wystawia dokładne zachowanie porządku, prawem przepisanego, a jeżeli została ukończoną poźniey, jak zwyczaynie, opóźnienie to przyznać należy samemu tylko wypadkowi śmierci barona *Kampenhauzena*, kontrolera Państwa. Na temże posiedzeniu czytano postanowienie dawnieyszey rady, potwierdzone przez Jego Cesarską Mość, przepisujące strzymać zmnieyszenie biletów bankowych, i obrócić różne summy na umorzenie długu publicznego, które były przeznaczone na umorzenie monety papierowey. Przystąpiono do rewizyi rachunków r. 1823.

Panstwo Kościelne.

Rzym dnia 29 maja.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

W święto Wniebowstąpienia Pańskiego odprawiło się tu ze zwykłemi obrzędami, uroczyste ogłoszenie Jubileuszu w roku przyszłym 1825. W przysionku kościoła ś. *Piotra* wystawiono tym celem ambonę, która była pokryta złotą materyą, i z którey prałat *Testa* czytał bullę papiezką w tey mierze, w języku łacińskim wydaną. Laufry papiezcy przybili potém drukowane exemplarze tey bulli na zewnętrznych kolumnach wspomnionego kościoła, a wsiadłszy potém na konie, poprzedzeni 4 doboszami idącemi, i 4 trębaczami jadącemi konno, udali się do 3ch innych znacznieyszych kościołow, gdzie podobnież bullę przeczytano, a potém przybito. W tey paradzie laufry trzymali przed sobą laski swoje z wielką srebrną gałką i oparli na siodle; a jeden z nich niosł bullę, zawieszoną na czerwoney jedwabney wstędze z lewego ramienia ku prawey nodze. Przy kościołach, gdzie się parada zatrzymała, strzelano z dział, i dzwoniono we wszystkie dzwony. Przed południem, Oyciec ś. zasiadł na tronie w kaplicy syxtusowey, odprawił nabożeństwo, słuchał mowy opata *Luzi*, mianey w języku łacińskim, a potém usiadł na krześle z poręczami, w którém, poprzedzony duchowieństwem, między dwóma ogonami pawiemi, rozpostartemi nakształt wachlarza, został na barkach zaniesiony na ganek kościoła ś. *Piotra*, gdzie pr odgłosie dzwonow, huku dział z zamku ś. *Anioł* wystrzałow karabinowych, i muzyki stojącego paradzie półku gwardyi szwaycarskiey, dał błog sławieństwo licznie zebranemu ludowi.

Turcya.

Od granic tureckich dnia 3 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Stratę w ludziach pod czas wysadzenia zbro jowni w *Kairze* liczą teraz do 6472 osób. Wehab pod dowództwem, jakiegoś *Santona*, zajęli całą A rabią, wycięli w pień tureckie załogi i wydali woy nę *Mehmet Alemu*, baszy egipskiemu, przeciw któremu cały wyższy Egipt podniósł rokosz. Tur cy się uzbrajają, a grecy mają wszystko w dobrym stanie na ich przyjęcie. Na wszystkich wyspa urządzone są dla służby dzienney telegrafy, a dl nocney służby znaki ogniowe. Ostatnia przesył ka pożyczki angielskiey w ilości 2 miliony zł. p nadeszła już do *Zante*.— *Odysseusz* dokucza swe oblężeniem *Negrepontowi*, który zapewne wkró ce ulegnie. W *Napolii* urządzają drukarnią, któ rą Pan *Firmin Didot* w *Paryżu* darował rządo greckiemu (jest to druga drukarnia, którą od nie mają grecy). *Kolokotroni* winien pozyskane prz baczenie Arcy-Biskupowi *Tripolizy*.— Rząd wyd d. 4 maja odezwę do greków, względem wybra deputowanych ludu, którzy na dzień 1 czerw zjechać się mają na kongres do Trypolizy.

Kapitan basza po nadaremnem strzelaniu do wyspy *Scopolo*, zkąd chciał wylądować do *Ne grepontu*, zawinął z całą swoją flotą do portu *E panonia*, gdzie przybywszy wysłał zaraz galio z kilku statkami pod banderą chrześcijańską do *Saloniki*, dla sprowadzenia ztamtąd 200 Albańczy ków. Lecz dowódcy Albańczykow niechcą wsieś na statki, żądając pierwiey wypłaty trzymiesię cznego żołdu. Trudność ta wkrótce zapewne u stanie.

(*z Kor. Warsz.*) Mieszkańcy Multan uskar żają się mocno na rząd teraznieyszego Hospoda *Sturdza*. Kilku bojarow chciało przywrócić da wne zwyczaje krajowe, ale Hospodar, pragnąc za pewnić sobie większość głosów, wyniosł n znakomite godności wiele osób innych stanów szczególniey, jak wyrażają tameczne gazety, uskar żają się mieszkańcy na zarządzanie skarbem i do chodami. Bojarowie, widząc swóy zamiar zniw czony, udali się do tureckiego Agi *Kuczuk-Achm da*, który im poradził, aby deputacyą do Sułta wysłali, przyrzekł im oraz pomoc swoję. Le zaledwie 4 deputowani wyjechali, Hospodar zw łał swoję nową radę bojarów, i kazał posłać prz tatara do *Stambułu* uwiadomienie, wystawiając niem tych deputowanych, jako burzycielów sp koyności. Hospodar dopiął swojego celu. Ba *Silistryi*, kazał deputowanych schwytać, z sukie obedrzeć, w ubior chłopski przybrać, i na wido publiczny wystawić, po czem osadzono ich, każde go w oddzielném więzieniu. Tym czasem Hospo dar odebrał od Sułtana nowy firman, nadający jeszcze rozciągleyszą władzę. Skazał więc na wy gnanie kilku znakomitych bojarów, innych zaś klasztorach osadził, a dway starcy z rodziny Lo gothetów, jeden 90, a drugi 80 lat mający, ma sobie wzbronione, wychodzenie z mieszkania. Bo jarowie zbiegli do *Bukowiny*, dali poznać swoję niechęć ku Hospodarowi, z powodu tych wypad ków, w liście publicznie do niego pisanym.

Francya.

Paryż, dnia 14 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Król Jmć zatwierdził w obu Izbach prawo, st nowiące 8 lat służby dla żołnierzy w woysku.

Dziennik tuteyszy zbijając pogłoskę, jakoby Xiążę *Polignac*, poseł nasz przy dworze angi skim, był przeznaczony na ministra spraw zagr nicznych, twierdzi, iż wspomniony Xiążę uda na powrót do *Londynu*.

Słychać, iż następca Pana *Chateaubrianda* już mianowany, lecz mianowanie jego póty

szonem niebędzie, póki niewróci goniec, wysłany do niego z tą wiadomością.

Po przyjęciu prawa względem siedmioletności Izby deputowanych, zatwierdził je Król Jmć i postanowił, aby teraznieysza Izba i wszystkie następne. zupełnie się zawsze odnawiały.

Związki handlowe między *Anglią* i wyspą *Kuba*, skłoniły rząd francuzki do mianowania margrabiego *Maynan*, vice-konsulem w *Hawannie*, dla zapewnienia tamecznych stosunków.

Xiąże *Placencyi* (*Lebrun* były arcy-podskarbi), który szczęśliwie przełożył *Iliadę* i wyzwolenie *Jerozolimy* na język francuzki, choruje niebezpiecznie.

Minister spraw wewnętrznych zalecił prefektom, aby na publicznych gmachach i kościołach dawali konduktory do ściągania materyi elektryczney z chmur. Niedawno piorun uszkodził kilka domów w *Rouen*, i piękny kościoł katedralny.

Tuteyszy dziennik *Gwiazda* donosi, że Infant portugalski *Don Michał* udał się z *Brest* do *Rennes*, gdzie został przyjęty z należnemi dostoyności swojey honorami. Dnia 10 b. m. spodziewany był w *Nantes*, dokąd tego dnia i nazajutrz jeszcze nie przybył. Przez oba te dni 16sty półk liniowy stał pod bronią, dla czynienia honorów woyskowych Infantowi. Nadaremnie także mnóstwo ciekawych ludzi czekało na niego. Z *Angier* donoszą pod d. 12 b. m., że wspomniony Infant tam przybył, i udaje się w dalszą drogę do *Paryża*.

Margrabina *Choiseul*, wdowa, która niedawno weszła tu w związki małżeńskie z Xięciem *Polignac*, jest bardzo majętną i siostrą Lorda *Raneliffe*.

Paryż dnia 15 czerwca.
(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Monitor umieścił nowe prawo o zaciągach woyskowych w następujących 5ciu artykułach. 1) Ma bydź corocznie wezwanych 60,000 popisowych do służby lądowey i morskiey. 2) Wezwana podług pierwszego artykułu młodzież, jeżeli natychmiast do służby użytą nie będzie, może koleją klass, zaczynając od naymłódszych, i porządkiem numerów w każdey klassie, do czynney służby zostać użytą. 3) Wszelkie dawnieysze prawa względem czasu służby są zniesione. Czas służby odtąd we wszystkich korpusach bez względu, czyli kto ochotnikiem wszedł do woyska lub popisowym, jest na lat 8 oznaczony. 4) Zniesione jest istniejące dotąd prawo, obowiązujące wysłużonych podoficerów i żołnierzy, do służenia lat 6 podczas woyny, pod tytułem weteranów. 5) Wszelkie poprzednicze uchwały i postanowienia, sprzeczne z niniejszem prawem, będą zupełnie zniesione.

Hiszpania.

Madryt dnia 3 czerwca.
(z Gazety Warszawskiey)

Dnia 30 z. m. obchodzono tu rocznicę urodzin Monarchy naszego przez wspaniałe oświecenie domów i stosowne widowiska teatralne.

Słychać, iż P. *A'Court*, poseł angielski, został odwołanym, i uda się w pewném zleceniu do *Mexyku*.

Junta wyznaczona do czyszczenia urzędników, dopiero o 180 osobach wydała wyrok, a z nich 20 tylko uznała za mogących piastować urząd. Między innemi 160, znaydują się jenerałowie *Belarde* i *Castannos*. Słychać, iż *Castannos* zostanie nieczynnym i pobierać będzie 6000 realów roczney pensyi. Jenerałowie *Alava*, *Vigodet* i *Valdes* nie są objęci amnestyą, zdaje się jednak, iż doznają łagodnego obchodzenia się.

Słychać, iż ustawa amnestyjna nie podoba się juncie apostolskiey, która 3 razy na tydzień odprawia posiedzenia w klasztorze *de la Merceda*.

Minister sprawiedliwości przesłał następujące pismo jeneralnemu kapitanowi prowincyi madryckiey: „Król Pan nasz, dowiedział się z odbieranych codzień raportów, iż niektórzy oficerowie bez względu na okoliczności, i mimo tylu mocnych powodów do obchodzenia się z szacunkiem ze wszystkiemi francuzami, należącemi do woyska, mowami swemi dają pobudkę do kłótni, co się zawsze prawie zdarza w kawiarniach i innych publicznych mieyscach. Postrzega oraz Król Jmć, iż ci sami oficerowie, przechodząc zakres ich wiadomości, rozprawiają o interessach dyplomatycznych, i ganią naymędrsze postanowienia gabinetowe, co bezwątpienia jest skutkiem zwyczaju, nastałego przez rewolucyą. Pragnąc Monarcha powściągnąć coraz bardziey wzrastające nadużycie, polecił mi oświadczyć WPanu wolę jego, aby z rozkazu jego przełożono rozmaitym korpusom, iż rozsądne i umiarkowane postępowanie znamionowało zawsze oficera hiszpańskiego, i że zabrania się oficerom wszelkiego stopnia mówić o rzeczach wyżey namienionych. Zaleca się adjutantom pod naysurowszą odpowiedzialnością, aby dawali naywiększą baczność dla uwięzienia tych, którzyby przeciwko woli królewskiey postępowali.

Nakazano żołnierzom szwaycarskim, aby przez 4 niedziele niewychodzili z kwater swoich, za karę, iż przed tygodniem pokłócili się z żołnierzami korpusu jenerała *Quesada*. Podobnież karane będą wszystkie półki, któreby miały kłótnią z Hiszpanami.

Ustaje obawa pochodząca z zaburzenia umysłów w Arragonii niższey, odtąd jak jenerała *Roye* uwięziono, a jenerałowie *Capape* i *Champo* umknęli. Zdarzają się jednak rozruchy z małych przyczyn.

Słychać, iż Rada kastyliyska otrzymała okolnik z rozkazem udzielenia go arcy-biskupom i biskupom krajowym, aby ogłaszali pokoy, jedność i zapomnienie przeszłości.

Jenerał Grimarest utracił urząd jeneralnego kapitana Arragonii, a na mieysce jego posłany jenerał *Espanna* ma nieograniczoną władzę dla przywrócenia spokoyności w *Saragossie*. Mówią, iż w niektórych prowincyach *Estramadury*, uskutecznienie ustawy amnestyyney doznaje trudności.

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 12 czerwca.
(z Gazety Warszawskiey.)

Na sessyi Izby deputowanych wirtemberskich d. 4 b. m. w *Sztuttgardzie*, radca Stanu *Schmidlin* podał dwa projekta do prawa, jeden względem politycznych stosunków izraelitów w królewstwie, a drugi względem chodzenia z towarami po domach. Treść pierwszego projektu jest następująca: Izraelici krajowi mają używać praw innych poddanych, podlegać wszystkim ustawom cywilnym, i pełnić powszechne obowiązki. Każdy izraelita powinien jako obywatel lub mieszkaniec, należeć do oznaczoney gminy, a dawana im osobista opieka z przywiązaną do niey opłatą ustaje. Co się tycze prawa do nabycia własności nieruchomey, i pobytu w obcey gminie, izraelita ma bydź uważany zarówno z chrześcijaninem; niewolno mu jednak nabywać własności nieruchomey, aby ją potem znowu przedawał, czyli aby nią handlował. Projekt ten obeymuje oraz potrzebne przepisy dla zatamowania szkodliwego szacherstwa, a zwłaszcza dla zabezpieczenia chrześcian od zdzierstwa żydów przy pożyczce pieniędzy. Nakoniec zmierza do poprawy żydów, pod względem religiyno-moralnym i umysłowym. Na sessyi d. 8 b. m. kommissya skarbowa zdała sprawę o nowém prawie celném.

Arcy-biskup w *Monachium* wydał list pasterski do duchowieństwa dyecezyi swojey, ponawiając dawnieysze przepisy względem stosownego ubioru i przyzwoitego postępowania xięży, aby życiem i przykładem swoim zwracali wiernych do pobożności, bogoboyności i cnoty.

Od początku bieżącego miesiąca wiele osób przyjeżdża do wód w *Baden*, gdzie się także za kilkanaście dni spodziewają przybycia Króla Jmci Bawarskiego. Kilku innych Xiążąt Niemieckich ma tamże zjechać.

Xiążę *Angouléme* z małżonką swoją ma w bieżącym miesiącu przybyć do *Strazburga*. Pier-

wey zaś zwiedzi oboz pod *Luneville*, gdzie odprawi się popis jazdy. Osada w *Strazburgu* ćwiczy się codzień w obrótach woyskowych.

ANGLIA.

Londyn d. 8 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Wczora wieczorem przybył tu goniec francuzki z ważnemi listami do posła swojego narodu.

Król i Królowa wysp sandwichskich zwiedzili tu onegday dom wychowania dzieci woyskowych. Oprowadzał ich P. *Gordon*, i zakład ten bardzo im się podobał. Przy weyściu, młodzieńcy grali i spiewali pieśń *God save the King*. Widzieli jak dzieci jadły obiad, a potém znaydowali się na gimnastycznych ich ćwiczeniach pod dozorem kapitana *Elius*.

Pewny oficer angielski z okrętu *Windsor-Castle* donosi następujące szczegóły o wypadkach, które Króla Jmci portugalskiego skłoniły do udania się na wspomniony okręt: „Dnia 27 kwietnia poseł angielski w *Lisbonie* obchodził wspaniale urodziny Monarchy swego, i dał bal, na którym się Król Jmć portugalski znaydował. Gdy Monarcha ten wracał do zamku, napadła go banda, lecz szczęśliwie ujechał. Nazajutrz kapitan okrętu *Windsor-Castle* otrzymał rozkaz, aby uczynił przysposobienie na przyjęcie Króla. Woysko nasze stało przez kilka dni i nocy pod bronią, lecz Król niemógł się dostać na okręt. Nareszcie chciał Król bydź na summie w kościele katedralnym, dokąd dla użycia świeżego powietrza życzył sobie popłynąć na statku. Wsiadł na bat, który miał 120 przewoźników. Bat znaydując się naprzeciw okrętu *Windsor-Castle*, popłynął natychmiast ku niemu, o godzinie 11 zbliżył się, Monarcha przeszedł po zrobionym moście, i na okręcie wywieszono banderę portugalską. W 10 minut potém Król Jmć w towarzystwie obu dostoynych córek swoich obeyrzał okręt, który uzbrojone nasze statki otoczyły, lecz na niego nie uderzono.”

Odebrany tu list z *Lisbony* pod d. 21 maja donosi, iż milicya w *Bonafica* napastowała margrabiego *Abrantes* mieszkanie. Użyto przeciw koniey woysko liniowe, i rozruch był taki, że Król Jmć portugalski ledwo znowu nie udał się na okręt *Windsor-Castle*.

Przybył tu baron *Binder*, poseł austryacki przy dworze portugalskim. Gdy wypływał z *Lisbony* panowała zupełna spokoyność w tameczney stolicy.

Towarzystwo wspierające greków dało niedawno bankierowi *Baring* 6,600 funtow szterlingow, które, oprócz broni i potrzeb wojennych wszelkiego rodzaju, mają bydź przez *Liwornę* posłane rządowi greckiemu. Składki zbierane dla greków w Indyach Wschodnich w *Kalkucie* wynosiły d. 8 stycznia 18,764 rupiy (blisko 78,000 zł. pol.)

Podług wiadomości z *Kadyxu* wszystkie okręty, zawijające tam z innych portów hiszpańskich, muszą odprawić pięciodniową kwarantannę, lubo nic nie słychać o grasujących zarazliwych chorobach, i rozchodzącym się dawniey w tey mierze wieściom, zaprzeczono.

Dnia 3 b. m. zaczęły się wyścigi konne w *Epsom*. Nazajutrz byli na nich obecni Xiążęta *York* i *Gloucester*, Xiążę *Leopold*, Xiężna *Kent* z córką swoją, Xiążę *Leiningen*, Xiążę *Argyle* i t. d.

Miasto *Liverpool*, w prośbie swojey do Króla Jmci względem uznania niepodległości krajów południowo-amerykańskich, uchwaloney na publicznem zgromadzeniu d. 5 b. m., przytacza blisko 20 powodów w tey mierze. Obecny na tem zgromadzeniu półkownik *Stephenson*, który długo bawił w Ameryce południowey, oświadczył w zabranym głosie: „Wypada Anglii uznać niepodległość 14 milionów mieszkańców, osiadłych w kraju, rozciągającym się od 40 stopnia szerokości północney, do takiegoż stopnia szerokości południowey. Po 20letnim pobycie moim w Ameryce południowey, mogę zapewnić, iż narody tameczne zjednały sobie sławę wojenną. Od roku 1809 zginęło tam 40,000 hiszpanów.” Podobnież mówił jenerał *Devreux*, który służył w woysku kolumbiyskiem, i niedawno powrócił do Anglii.

Można tu widzieć piękną damę chińską, która pierwsza zwiedza Anglią. Pokoy jey jest urządzony zupełnie w guście chińskim, mąż jey i brat siedzą przy niey. Jest to znakomita dama, a jednak trudni się robieniem trzewików. Oświecenie pokoju różno-kolorowemi lampami chińskiemi jest bardzo wspaniałe. W alkowie urządzono świątynią, w którey widać malowane bóstwa chińskie *Pak Ti*, *Quan-Ti*, *Tim Hong Leong-Leong*, i boginią *Cune Yeam*, *Pus-hont*. Przed ołtarzem stoi ławka sądowa, okryta suknem koloru żółtego i szkarłatnego. Dama ta nazywa się *Yoa-Fung-Queen*.

Gazeta zaś *Korrespondent warszawski*, o tem tak pisze: „Pokazują tu za pieniądze niewiastę chińską. Aby widzieć chińczyka, niktby w Londynie ani grosza nie wydał, gdyż to nie jest osobliwością, bo często przybywają tu chińczykowie służący za maytków na okrętach, przeciwnie zaś osobom płci żeńskiey zabronione jest wychodzenie z Chin pod karą śmierci, a nawet kapitan okrętowy, który tey kobiecie ucieczkę ułatwił, życieby postradał, gdyby go schwytano. Pokóy, w którym się ta niewiasta chińska z swoim mężem i bratem widzom pokazuje, urządzony jest na sposób chiński i w chińskie sprzęty gospodarskie opatrzony. Dla zabawienia odwiedzających, mąż czyta im jaki wyjątek w chińskim języku, kreśli głoski swojego alfabetu albo gra w szachy ze swoim szwagrem. Niewiasta, równie jak obadway mężczyzni, w oyczystym stroju chodząca, robi tymczasem trzewiki, co jest zwykłem zatrudnieniem niższego stanu kobiet w Chinach, tak, jak u nas szycie lub haftowanie. Przyległa temu pokojowi alkowa, zamieniona jest w chińską świątynią, ozdobioną ołtarzem, około którego palą się lampy, a w głębi znayduje się obraz chińskiego bożka.

Okręt, który w 33 dniach zawinął z *Rio-Janeiro* do *Filadelfii*, doniosł o ogłoszeniu tam konstytucyi imieniem Cesarza brezyliyskiego, który tegoż wieczora był na teatrze; lecz wczasie widowiska pożar wybuchnął, i obecni ludzie z trudnością potrafili się ratować.

Na wyspie *Demerary*, odkryto spisek niewolników, który d. 19 kwietnia miał wybuchnąć, i natychmiast użyto stosownych środków. Rząd ma tam 1200 woyska, a liczba niewolnikow wynosi 70,000, między którymi jest 20,000 silnych ludzi. Nie można więc spodziewać się trwałey spokoyności. W *Surynam* zbuntowali się niewolnicy, przyczem wiele ludzi życie utraciło.

Gdy niedawno była mowa o traktacie z rządem kolumbiyskim, Lord kanclerz oświadczył, iż nie zna żadnego rządu kolumbiyskiego.

Gazeta tuteysza *Goniec* donosi, iż półkownik *Hamilton* rozdał w podarunku kilka tabakierek z wizerunkiem Monarchy naszego, pierwszym urzędnikom kolumbiyskim, to jednak tylko przez grzeczność, nie zaś z polecenia rządu angielskiego.

Od r. 1820 z samego portu *Liverpool* wypłynęło 720 okrętow z płodami i wyrobami angielskiemi do osad, które zostawały pod władzą hiszpańską i portugalską.

Niektóre pisma publiczne (pisze tuteysza gazeta *Goniec*) doniosły, iż ostatnie wiadomości, jakie rząd odebrał z południowey Ameryki, a zwłaszcza z *Mexyku*, nie są pomyślne. Możemy temu wyraznie zaprzeczyć. Stan rzeczy w tamecznych okolicach, jest owszem taki, jakiego się spodziewać wypadało. Przytłumiono ostatnie powstanie w *Mexyku*; nie można atoli przewidzieć, jakie skutki mieć będzie przybycie *Iturbida*.

W Kolumbii panuje zupełna spokoyność. Według nayświeższych doniesień, z *Panama*, mniemają tam, iż jenerałowie rojalistowscy *Laserna* i *Canterac* w *Peru*, działać będą wspólnie z *Bolivarem*. Słychać nawet, iż rząd nasz odebrał już wiadomość o nastąpionym wypadku, i wkrótce oczekujemy ważnych ztamtąd doniesień.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 73.

Wilno dnia 23 Czerwca v. s. 1824 Roku.

A N G L I A.

Listy z *Lima* pod d. 23 stycznia, odebrane przez *Panama* donoszą, iż jenerał *Canterac*, podczas zaczętych układów między nim i kongresem peruwiańskim, miał główną kwaterę w *Pituvilca*, dokąd posłano do niego Hrabiego *Donas*. Kongres mexykański uchwalił, iż sami tylko krajowcy lub maiący nadane prawo obywatelstwa, mogą piastować publiczne urzędy. W skutku tey uchwały, rzeczony kongres dał prawo obywatelstwa Panu *Rocafuente*, będącemu rodem z *Guajacquil* i przeznaczonemu na urząd sekretarza poselstwa w Anglii.

Loterya Królewstwa Polskiego.

W dniu 25 t. m. zaczęło się ciągnienie 5tey klassy 25tey Loteryi Klassyczney. Znacznieysze dotąd wygrane są: Ner 23;514 wygrał 200 000 zł. pol., Ner 18 312 100 00 zł pol., Ner 22 845, 50 000 zł. pol., Ner 7 349, 30 000 zł. pol., Ner 11 698, 20,000 zł. pol., Ner 2 589, 15 000 zł. pol., a Nra 95› i 20,98, po 5 000 zł pol., Nra 1583, 13 723, po 10,000, Nra 947 6501, 13 760. 17565 po 5 000 zł. pol. Nra 1 125, 5 962 6,262 9,898 9 979, 13;947, 19;312, 21 994, 22 753, 23 789 24 194, 24 925, po zł. pol. 2,500; Nra 3 186, 3,765, 11,604, 22,913, po zł. pol. 2,000.

Wiadomości Rozmaite.

Wdowa po *Lordzie Byron* przybyła z dóbr swoich do *Londynu*; o przyczynie rozłączenia się tey pani z jey mężem, tak donoszą dzienniki *Londyńskie*. *Lady* bardzo kochała swego małżonka, lecz była za nadto zazdrośną; stara guwernantka, zamiast łagodzenia jey zazdrości, rozumiała, że się bardziey przypodoba swey pani, gdy ją w zazdrości utwierdzać będzie: jakoż czyniła co mogła, aby zasiewać niezgodę między czule kochającą się parą. *Byron* był członkiem komitetu teatru *Drury-Lane* przez co często musiał bywać za kulisami, tę okoliczność stara guwernantka tak przed panią *Byron* wystawiła, iż jey zazdrość niemiała granic. Przypadek zrządził, że piękna aktorka, Panna *Mandrin*, dla ułatwienia jakiegoś interessu scenicznego, udała się do *Lorda*, i rozmawiała z nim w jego bibliotece, natychmiast doniesiono o tém jego małżonce: długo się namyślała czy ma weyść do biblioteki, w tém deszcz zaczął padać, Lord każe prosić swey żony aby pozwoliła karety dla Panny *Mandrin*, lub, nim deszcz minie, aby P. *Mandrin* została na obiedzie; tu dopiero *Lady* wybuchnęła: „Ostatni raz (rzekła) widzisz mnie WPan" I dotrzymała słowa, natychmiast opuściła dom męża, i nigdy się już z nim niewidziała. Publiczność, dowiedziawszy się o tém zdarzeniu, tak się rozgniewała na Pannę *Mandrin*, że chciała ją na scenie wygwizdać; lecz artystka przemówiła ze sceny do licznie zgromadzonych słuchaczów tak tkliwie, dowodząc, że jest niewinną, iż okryto ją tysiącznemi oklaskami, a całą winę przyznano nieumiarkowaney zazdrości Pani *Byron*.

W dniu 6 listopada r. z. winiarz stutgartski, *Schmolzer*, poszedłszy do piwnicy, został tamże od wyziewu niedawno umieszczonego moszczu winnego ogłuszony i na ziemię zwalony. Dwóch ludzi, puściwszy się z niebezpieczeństwem życia do piwnicy, upadło na ostatnim stopniu; rzucone wiązeczki zapaloney słomy natychmiast gasły; nakoniec, gdy zapalono wyskok winny, dopiero przytłumiono nieco wyziew, poczem odważył się wniyść kominiarz i wyniósł *Schmolzera* już nieżywego; wszelka pomoc lekarzy była próżną; dwóch zaś owych ludzi wyprowadzono pierwey i przywrócono do życia. W takich przypadkach naylepszy środek: strzelać z broni i wszystkie otwory w piwnicy poodtykać.

W jedney włości ziemi siedmiogrodzkiey leżącey na dolinie hatzegskiey, gdzie widać gruzy rzymskiey osady, zwaney *Ulpia Trajana*, kładąc grunt na nową gospodarczą budowę, odkryto niedawno, i to nie bardzo głęboko, pokoje długie i szerokie na sześć sążni. W dwóch dotąd zupełnie odkopanych i wyczyszczonych jest mozaikowa posadzka, doskonale utrzymana. Sciany jednego pokoju opasane są wieńcami z kwiatów, a w środku jest obraz, wystawujący Pryama i Hekubę w naturalney wielkości, jak prosili Achillesa o wydanie zwłok Hektora. Obraz drugiey posadzki wystawia sąd Parysa. Spodziewamy się, że późniey inne jeszcze starożytności odkryte będą.

Pewny poczciwy człowiek, podupadłszy przez nieszczęśliwe spekulacye, za dług 100 franków został osadzony w więzieniu. Tam przypomniał sobie z młodych lat współucznia, który potém osiadł w *Paryżu*, i był majętny. Napisał do niego i wystawił mu smutne swoje położenie. Przyjaciel szkolny wypytuje się, idzie do więzienia, płaci długi swojego niegdyś współucznia, i zostawia wexel na 500 franków z kartką tak napisaną: *Bogaty powinien wspierać ubogiego; a że jestem szczęśliwszy od ciebie, powinienem więc ci dopomodz.* Zacny ten człowiek nazywa się *Lesage*.

Arcy-biskupi Irlandscy, których jest 4, mają ogólnie dochodu rocznego 39,000 funtów szterlingów, z których arcy biskup w *Armagh* ma 18,000 fun. szterl., dochody innych 18 biskupów wynoszą ogólnie 121,000 funt. szterl., z których biskup w *Derry* ma 10,000 funt. szterl., a biskup w *Cloghes* 11 000 funt. szterl.

Niejaki *Samuel Hartwig* z *Offenbach*, mający lat 40 poszedł w zakład, iż w półtrzeciey godziny d. 7 b. m. zaydzie z *Darmstadt* do *Bickenbach* i powróci, co wynosi 6 mil niemieckich. Mimo upału 22 stopni w cieniu, odbył tę drogę w dwóch godzinach i 12 minutach.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 21 czerwca. rubel srebrny 3 rub. 82½ kop. dukat nowy 12 rub 5 kop. stary 11 rub. 75 kop., imperyał 37 r. 21¼ kop.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego. Cena zwyczayna: z przesyłaniem przez pocztę rubli srebrnych siedem, bez przesyłania rubli cztery kopiejek piędziesiąt. Uprasza się o prenumerowanie w czasie przyzwoitym przed pierwszym lipca: gdyż liczba exemplarzy wybijać się będzie tylko taka, jaka w dniu tym będzie liczba prenumeratorów.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora: Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

1 Dom murowany o 6 pokójach, ze wszystkiemi wygodami, jako to: sklepem, lodownią, staynią, wozownią i ogrodami fruktowym i warzywnym i inspektami, należący do dziedzictwa JW. Baronow Rosenow, wypuszcza się w arędę na lat trzy od ś. Michała. Ktoby życzył weyść w umowę niech się zgłosi w Expedycyi Gazetney Pocztamtu Litewskiego do JP. Packiewicza Protokulisty onego Pocztamtu.

ОБЪЯВЛЕНIЕ.

По волѣ Господина Главнокомандующаго 1 арміею Генерала отъ Инфантеріи Графа Сакена Генералъ Интендантъ оной симъ объявляетъ, что на поставку провіанта дла войскъ сей Арміи к причисленныхъ къ оной, назначаются торги въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ самыхъ Губерній, гдѣ войски расположены, именно: Воронежской, Тамбовской, Екатеринославской, Полтавской, Слободско-Украинской, Курской, Орловской, Тульской, Рязанской и Виленской на потребность съ 1го октября 1824 по 1е генваря 1825 года.

Сроки торговъ назначаются такимъ образомъ: 1го разряда торги августа 12го, 13 и 14, переторжки августажъ 18, 19 и 20 въ Губерніяхъ: Воронежской, Тамбовской, Екатеринославской, Полтавской и Слободско-Украинской

2го Разряда торги августажъ 18, 19 и 20 переторжки 22, 25 и 26, въ Губерніяхъ Виленской, Рязанской, Тульской, Орловской и Курской.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами, во уваженіе помѣсячной поставки припасовъ, на сей разъ въ пятую часть противъ подряда, а во обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи. Вѣдомости о потребности въ каждой Губерніи будутъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты съ подробными кондиціями и прочими правилами на основаніи коихъ должны произходить поставки, гдѣ въ прочемъ противъ прежняго не сдѣлано никакихъ перемѣнъ. М Шкловъ Іюня 2 дня 1824 года.

Подлинное подписалъ.

Генералъ-Интендантъ 1й Арміи, Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

Ogłoszenie.

3. Z woli JW. Główno Dowodzącego 1szą Armiją Jenerała piechoty, Hrabiego Sakena, Jenerał Intendent oney tém ogłasza, że na dostawę prowiantu dla woysk tey Armii i przyłączonych do niey, naznaczają się targi w Izbach Skarbowych tychże Guberniy, gdzie woyska rozłożone, a mianowicie: Woroneżskiey, Tambowskiey, Ekaterynosławskiey, Połtawskiey, Słobodzko-Ukraińskiey, Kurskiey, Orłowskiey, Tulskiey, Riazańskiey i Wileńskiey, na potrzebę od 1go oktobra 1824 do 1go januaryi 1825 roku.

Terminy do targow naznaczają się następującym sposobem: 1go oddziału targi augusta 12, 13, i 14, przetargi także augusta 18, 19 i 20 w guberniach Woroneżskiey, Tambowskiey Ekaterynosławskiey, Połtawskiey i Słobodzko-Ukraińskiey.

2go oddziału targi także augusta 18, 19 i 20, przetargi 22, 25 i 26 w guberniach Wileńskiey Riaziańskiey, Tulskiey, Orłowskiey i Kurskiey.

Na te terminy wzywają się życzący na targi z prawnemi ewikcyami w stosunku do miesięczney dostawy żywności, na ten raz w piątey części całego podradu, a na zabezpieczenie zadatkow osobno, prócz dostaw od zgromadzeń stanu szlacheckiego, które zostają na samey ufności. Wiadomości o ilości potrzebney w każdey Gubernii będą rozesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie i publicznie w nich odkryte ze szczegółowemi warunkami i dalszemi prawidłami, na których osnowie mają się czynić dostawy, gdzie z resztą w porównaniu poprzedniego nieuczyniono żadnych odmian. M. Szkłow dnia 2 junii 1824 roku.

Autentyk podpisał:

Jenerał Intendent 1szey Armii, Jenerał Major Artylleryi Pirohow.

Pozew

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

UUr. Xaweremu i Barbarze z Sylwestrowiczów rodzicom, Ignacemu Zenonowi i dalszemu rodzieństwu Staniewiczom b. Sędziom Grodz. ptu Rosień., Wincentemu i Annie z Staniewiczow rodzicom, Alexandrowi synowi, Pulcheryi i Kazimirze córkom Łabanowskim Sęstwu Gran. Gubernialn., Petroneli z Staniewiczów Baronowey Krauzowey, Jerzemu Rodziewiczowi, Ignacemu i Józefowi Konarskim, Brygidzie Syrtowtowey Sędz. Ziemsk. Rosień. Tekli Bohdanowiczowey, Emilii Siemienowiczowey Asessor. Sądu Niższego ptu Rosień. Franciszce Konarskiey, i Ignacemu i Annie Rodzicom, Józefowi i Kazimierzowi synom Lawdańskim, Pawłowi Woyszwiłłowi Skarbn. Justynie z Słowaczyńskich Goniprowskiey, Szymonowi Gonipra wskiemu, Janowi i Aloizemu Łabanowskim, Maryannie matce, Izydorowi i Kazimierzowi synom Anglickim, Kazimirze Hrabini Tyszkiewiczowey Kamerjunkrowey, Tekli Gorskiey Pisarzowey Litt. z dokładem opieki, Emilii Chrapowickiey Podkomor. Szawel. Dyonizemu Paszkiewiczowi b. Pisarzowi Ziem. Rosień Janowi Kalinowskiemu Prezyden. Ziem. Rosień Kanutemu b. Assessorowi Sądu Niższego Ziem. ptu Rosień. Piotrowi Chorążemu Woytkiewiczom, Józefowi Lachowiczowi, Antoniemu Micewiczowi b. Marszałkowi ptu Rosień. Ignacemu Giedgowdowi Pisarzowi Ziem. Rosień. Karolowi Janowiczowi, Tadeuszowi Dowsinowi Sekretarzowi Ziem. ptu Rosień. Jerzemu Zaborowskiemu porucz. woysk pol., Wilhelmowi Ekinderfowi a w stopniu onego Jerzemu Dołunibowskiemu. Józefowi i Maryannie z Staniewiczow Rymkiewiczom Sęstwu Gran. Telsz., Janowi Dowgirdowi, Karolowi Jastrzębskiemu, Ignacemu i Józefowi Jaguczanskim chor, Wiktoryi z Weryhow Siemaszkowey podkomor. Telsz., Józefowi Butkiewiczowi kolegskiemu regestratorowi, Pawłowi Monkiewiczowi czyli Mackiewiczowi, Józefowi Karobowiczowi, Józefowi Zylewiczowi Regen. Rosień., Stanisławowi Underowiczowi, Adamowi Burneckiemu, Dyonizemu i Antoniemu Tomaszewiczom, Zebrowskim Łucyi matce, Heronimowi Edwardowi i Janowi synom Swichowskim, Maciejowi Łabanowskiemu Regen. Ziem. i Gran. ptu Szawel. Jakóbowi Majorowi oycowi Juliuszowi i Janowi synom Grużewskim, Konstantemu Lutkiewiczowi Sekr. Szla. Ros. Onufremu Lutkiewiczowi Marszałkowi Szawel., oraz dalszym wszystkim kre-

dytorom i pretensorom Staniewiczowskim, i zawiniającym do massy funduszu tychże Staniewiczow pozew -edyktalny na skutek dekretu Sądu Ziem. ptu Troc. w r. 1821 xbra 13 d. zakroczonego, po remissie Sądu Gł. 2 depart. gubernii Litew. Wil. w r. 1821 marca 17 dnia nastałey, i powtórney w r. 1823 maja 2 d. uprzednio aprobującey, powtórnie wynoszący się po niestawających a zaś po tych którzy oświadczali swoją stanność, jako po opuszczonych kilku kadencyach na kadencyą S. Trojecką dopiero sądzić się mającą lub po niey następną, z powództwa urodzonego Antoniego Burby Marszałka ptu Szawel. i Kawalera w prośbach o nakazanie niestawającym zaprzednim pozwem warowania activitatem loci standi solucione w samey zaś sprawie stosownie do remissy Sądu Gł. w r. 1821 marca 17 uprzednio nastałey i ostateczney w r. 1823 zakroczoney, przeznaczenia oczewistey rozprawy ze wszystkiemi kredytorami i pretensorami, o aprobatę prosb uprzedniemi żałobami objętych, jeśliby zaś oczewista rozprawa nienastąpiła o powrót posessyi tradycyyney do żałgo z przelewu Żylewicza należney w majątku Sawdynikach w r. 1816 czerwca 30 spełnioney, która przez obżałnych Łabanowskich, Krauzowę, Woyszwiłłow, Goniprowskich niewolnie jest odjętą, o powrót wydatków prawnych, salva żałoby melioratione.

Roku 1824 mca junii dnia 2 Wozniowie świadczemy iż tego pozwu kopie zgodne z autentykiem ninieyszém w sprawie JW. Antoniego Burby Mar ptu Szawel. i Kawalera, ja Wozny Dominik Gońsieniewski d. 3 WJP. Wiktoryi z Werychów Siemaszkowey Podkom. Telszew. w dobrach Kiegach w pcie Tel. leżących, drugą dnia 2 Kazimirze Tyszkiewiczowey Kamerjunkrowey w dobrach Kurtowianach w pcie Szawelskim leżących, trzecią dnia 3 JW. Emelii z Górskich Chrapowickiey Podkomorzyney Szawelskiey w dobrach Beysagole w pcie Szawelskim leżących, czwartą d. 3 WJP. Tękli Gorskiey pisarzówne Littewskiey w dobrach Beysagole wpcie Szawelskim leżących, a ja Wozny Stefan Giecewicz 5tą d. 4 WJPP. Xaweremu i Barbarze z Sylwestrowiczow rodzicom, Ignacemu Zenonowi i dalszemu rodzeństwu Staniewiczom b. Sędziom Grodzkim. Rossieńskim w dobrach Widuklach, 6tą dnia 4 WJPP. Wincentemu i Annie z Staniewiczow rodzicom, Alexandrowi synowi, Pulcheryi i Kazimirze córkom Łabanowskim Sęstwu Gubernialnemu Granicz. w dobrach Floryaniszkach, 7mą d. 3 WJP. Petroneli z Staniewiczow Baronowey Krauzowey w dobrach Leonowie, 8mą dnia 3 JP. Pawłowi Woyszwiłłowi skarb: w dobrach Leonowie, 9tą dnia 3 JP. Jerzemu Rodziewiczowi we wsi Maneykach, 10tą dnia 4 WWJJPP. Ignacemu i Józefowi Konarskim w dobrach Jukoyniach, 11tą d. 4 WJP. Brygidzie Syrtowtowey Sędziney Ziem. Rosień. w dobrach Uzumedziu, 12tą d. 4 WJP. Tękli Bohdanowiczowey w dobrach Wirgoyniach, 13tą dnia 4. WJPani Emelii Siemienowiczowey Assessorowey Sądu niższego Ziem. Rossieńskiego w dobrach Dydwejach, 14tą dnia 4 WJP, Franciszce Konarskiey w dobrach Jukoyniach, 15tą d. 4 JPP. Ignacemu i Annie rodzicom, Józefowi i Kazimierzowi synom Lawdańskim we wsi Szenolawkach, 16tą d. 3 WJP. Justynie z Słoboczyńskich Goniprowskiey w dobrach Mosteykach, 17tą d. 3 WJP. Szymonowi Goniprowskiemu w dobrach Macayciach, 18tą d. 4 JPP Janowi i Aloizemu Łabanowskim w dobrach Trupinach, 19tą d. 3 JPP. Maryannie matce, Izydorowi i Kazimierzowi synom Anglickim w dobrach Sawdynikach, 20tą d. 4 WJP. Dyonizemu Paszkiewiczowi b. pisarzowi Ziem. Rosień. w dobrach Bordziach, 21szą d. 3 WJP. Janowi Kalinowskiemu Prezydentowi Ziem. Rosieńskiemu w dobrach Bottwiszkach, 22gą d. 6 WJPP. Kanutemu b. Assessorowi Sądu niższego Ziem. Rosień. Piotrowi chor. Woytkiewiczom w dobrach Sutkayciach, 23cią d. 3 JP. Józefowi Lachowiczowi we wsi Swirniach, 24tą d, 6 JW. Antoniemu Micewiczowi b. Marszałkowi Rosień. oczewisto w ręce w mieście Rosieniach, 25tą d. 4 WJP. Ignacemu Giedgowdowi b. pisarz. Ziem. Rosień. w dobrach Gilach, 26tą d. 6 JP. Karolowi Janowiczowi do drzwi sądowych i kościelnych, 27mą d. 4 WJP. Tadeuszowi Dowsinowi w dobrach Widuklach, 28mą d. 4 JP. Zylewiczowi w dobrach Brukalach, 29tą dnia 3 JP. Jerzemu Dołambowskiemu w dobrach Pogidociu, 30tą d. 6 WJP. Józefowi i Maryannie z Staniewiczow Rymkiewiczom Sęstwu Gran. Telsz. w dobrach Sylwestrach, 31szą d. 4 JP. Józefowi Dowgirdowi w dobrach Szawklach, 32gą d. 4 JP. Karolowi Jastrzębskiemu w dobrach Jaryszkach, 33cią d. 6 JPP. Ignacemu i Józefowi Jaguczańskim chor. w dobrach Siemaszkiszkach, 34tą d. 4 JP Józefowi Butkiewiczowi kolegskie. Regestratorowi w dobrach Szurkayniach, 35tą d. 4 JP. Józefowi Korobowiczowi oczewisto w ręce, 36 d. 4 JP. Stanisławowi Underowiczowi w dobrach Trupinach, 37mą d. 4 JPP. Dyonizemu i Antoniemu Tomaszewiczom Zebrowskim w dobrach Widuklach, 38mą d. 6 JP. Adamowi Burneckiemu oczewisto w ręce, 39tą d. 4 WJPP. Lucyi matce, Hieronimowi Edwardowi synom Swiechowskim w dobrach Wkayryszkach, 40tą d. 3 WJP. Jakubowi Majorowi oycowi, Juliuszowi i Janowi synom Grużewskim w dobrach Kielmach, 41szą d. 2 JW Onufremu Lutkiewiczowi Marszał. Szawel. w dobrach Skinderyszkach, 42tą d. 2 WJP. Konstantemu Lutkiewiczowi Sędziemu Ziem Rosień. w dobrach Jawgielach, tym wszystkim w pcie Rosieńskim leżacych, a zaś 43cią d. 2 WJP. Pawłowi Monkiewiczowi w dobrach Monkiszkach w pcie Szawel. leżących, 44 d. 6 WJP. Maciejowi Łabanowskiemu Regen. Ziem. i Gran. ptu Szawel. w ręce w mieście Rosieniach, każdemu poudzielnie w dobrach i do drzwi Sądowych i kościelnych wptach Rosień. Szawel. i Telszew. popodawaliśmy i o terminie rozprawy przed Sąd Ziem. Trocki na kadencyą s. trojecką zawiadomiliśmy.

Dominik Gącierzewski Wozny ptu Szawel.
Stefan Giecewicz Wozny ptu Szawel.

Roku 1824 mca junii 9 d. przed Aktami Grodz. ptu Rosień stawając obecnie Woznowie relacyą podanego pozwu urzędownie zeznali; Przyjąłem Bartłomiey Przeciszewski Gro. ptu Rosień. Regent.

R. 1824 junii 12 d. przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. ptu Szaw. stawając obecnie Woznowie w górze wyrażeni takową rellacyą pozewną urzędownie zeznali, przyjąłem Ziemski ptu Szawel. Regent.

Leopold Bądzkiewicz.

R. 1824 junii 12 d. pozew takowy Redakcya Kur. Lit. że może umieścić do awizacyi świadczę Józef Sawicki Ziem. Ptu Szawelskiego Sędzia.

)*(

Прокламацiя.

3. Поелику купецъ Карлъ Августъ Рамзей просилъ благошляхетный магистратъ ИМПЕРАТОРСКАГО Города Риги о учиненiи прокламацiи для созыва всѣмъ его кредиторамъ а предварительно и въ конкурсъ оныхъ, онежъ прошенiе определено удовлетворить и просителю приказано для сего явиться въ Шляхетный фохтейскiй судъ: того ради отъ шляхетнаго фохтейскаго суда симъ предписывается всѣмъ кимъ, кои на помянутаго купца Рамзея по какому либо поводу требованiя или претензiи имѣть полагаютъ, чтобы они для сего съ представленiемъ надлежащихъ доказательствъ, явились въ сей шляхетный фохтейскiй судъ въ теченiи 6 мѣсяцовъ отъ сего числа а не позднѣе какъ къ 18му числу сентября мѣсяца сего года, подъ штрафомъ впередъ не быть болѣе слушанными, а естьли пришлютъ по себѣ повѣренныхъ, чтобы таковые въ теченiи срока прокламацiи представили къ дѣлу надлежащую довѣренность, съ предостереженiемъ такимъ что въ противномъ случаѣ явленiе признано будетъ за неучиненное и во уваженiе принято болѣе не будетъ. Публиковано въ ригскомъ фохтейскомъ судѣ 18 марта 1824 года.

Рижскаго фохтейскаго суда Секретарь X. Голландеръ. (М. П.).

Proclama.

Demnach bey Eur. Wohledlen Rath der Kaiserl. Stadt Riga der Kaufmann Carl August *Ramsey* um ein *Proclama ad convocandos creditores und eventualiter ad concursum creditorum suorum* nachgesucht, seinem Gesuche auch deferirt und derselbe zum Erhalt der Ausfertigung an ein Edles Wogteyl. Gericht verwiesen worden, als werden von Eur. Edlen Vogteyl. Gerichte alle und jede welche an den genanten Kaufmann *Ramsey* aus irgend einem Grunde Anforderungen oder Ansprüche zu haben vermeinen, desmittelst augewiesen sich dieserhalb unter Beybringung gehöriger Beweise binnen 6 Monathen *a dato* spötestens bis zum 18 sept. c. a. bey diesem Edlen Vogteyl. Gerichte *sub poena praeclusi et perpetui silentii* zu melden, auch fals die Meldung durch Bevolmächtigte geschehen sollte, im Laufe des *Proclamatis* eine gehörig werificirte Volmacht zu den Acten zu liefern, mit der Verwarnung dass wiedrigenfals die Meldung als nicht geschehen angesehen und gar nicht weiter berücksichtigt werden wird. *Publicatum* Riga Vogteyl. Gericht den 18 Mart 1824. C. Holander Jud. Pr. Imp. Civ. Rig. Secr.

---

3 Excerpt oświadczenia z protokułu sznurowego Ziem. Ptu. Lidzkiego w dacie niżey pojaśnioney zapisanego a w tymże czasie pod pieczęcią Ziemską Lidz. stronie jest wydan.

Roku 1824 mca maja 12 dnia. Zbieg różnych okoliczności a więcey spekulatorowie na moją przyszłą z oyca i z matki spodziewaną fortunę gdy mię doprowadzili do odłużenia się w różnych widokach i zdarzeniach mianowicie WWJJPP. Piotr Zaba b. Assesor Sądu niższego Ziemskiego Lidzkiego u którego więcey niewziąłem jak czer. zł. 23 i rubli assyg. 200 a wziął odemnie oblig na rubli sr. 1100, Piotr Wasilewski b Exaktor ptu Troc. a teraznieyszy Sędzia Graniczny ptu Troc., Józef Wiśniewski porucznik woysk polskich, Męczyński, Aloizy Szukiewicz b. Podkomorzy Lidzki, JPan Wodeysza, żydzi Wileńscy, Gotlib Krawiec i drugi temuż krawcowi wiadomy a mający kartę moją na rub. sr. 350, Moyżesz Josielowicz Orański, który dał mi tylko rub. srebr 100 a wziął odemnie przelew obligu WW. Franciszka i Władysława Potrykowskich na rub. sr, 260, Josiel Leypuricki i dalsi, tudzież WX. Jerzy Pieczulewicz przeor klasztoru XX Dominikanow wysokodworskich oraz inni otwierając mnie zostającemu pod opieką oyca i niemającemu od niego żadnego wydziału kredytu i za temi gdy mię prześladować procederami rozpoczęli gdy niemam na rozpłatę aktualnym moim kredytorom a z drugiemi spekulatorami którzy kredytując część małą pieniędzy. brali na większe summy odemnie zapisy do rozliczenia się gotowych pieniędzy tylko majątek ziemny w pcie Borysowskim Gubernii Minskiey położony po Exdywizyi żołnierowszczyzny nabyty, w teyże Żołnierowszczyznie z łaski i dobrodzieystwa matki mojey dobrodziki dokumentem roku 1824 maja 6 dnia datowanym i tegoż roku i mca dnia 12 przed Aktami Ziemi. ptu Lidzkiego przyznanym darowany i zapisany. Takowy więc móy majątek na satysfakcyą wszystkim moim kredytorom i na exdywizyą oświadczam i oddaję. Dat ut supra jako wyżey, w protokule podpis następny Cypryan Puciłowski.

Zgodno z protokułem świadczę Ziem. ptu Lidzkiego Regent Wincenty Steckiewicz.

Że takowe oświadczenie wolno do Gazety Kur. Lit umieścić poświadczam Jakub Rożyc Halicki pisarz Ziem. ptu Lidzk.

---

2 W Opiece szlacheckiey ptu Grodzień. skutkiem ukazu Rządu Gubernialnego Litewsko Grodzieńskiego dnia 3 ter. mca czerwca za N. 14,565 nastałego, w dniach 15, 17 i trzecim ostatecznym 19 następnego mca lipca, majątek Kozłowicze WW. Stanisława i Antoniego Sadłuckich, a wrazie niewystarczenia zebraney za ony summy na zaspokojenie stosujących się do ich pretensyow, i scheda w majętności Usnarzu murowanym dla tychże WW. Sadłuckich przez Sąd Exdywizorski wydzielona, przez publiczną licytacyą na wieczność za gotowe pieniądze sprzedane zostaną, życzący zatem one nabydź mają się stawić w oznaczonych terminach w Izbie ninieyszey Opieki gdzie o szacunku i dobroci takowych majątków znaydą poinformowanie się.

Marszałek Grodzieński Karol Borzęcki.

Sekretarz szlachecki P. G. J. Lehr.

---

3. Pani Saint-Bryce członek Towarzystwa Philarmonicznego Londynskiego i śpiewaczka Dworu Jego Królewskiey Mości Króla Francuzkiego i JPan D. Quagliarini śpiewak teatru włoskiego w Paryżu w przejeździe swoim przez tuteysze miasto, będą mieli zaszczyt dadź po kilku dniach Koncert, którego rozkład w afiszach pojasniony będzie.

	Czas obserwacyi	Wysokosc barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powietrzu
Obserwacye meteorologiczne.	dnia 21 god. 2 wieczo.	27 cal. 6,0 lin.	+ 17 stopni.	Poludniowy.	Deszcz.
	dnia 22 — — — —	27 — 6,1 —	+ 18,5 — —	Póln. zach.	Deszcz.
	dnia 23 god. 5 z rana	27 — 6,1 —	+ 12 — —	Poludniowy.	Pochmurno.